

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Május!

Más színek, más hangok kellenek most a május hangulatának festéséhez. Új hangulatokat kelt a tavasz bűbájos hónapja. A lírai költők, a szerelem, s a viruló természet dalosai hallgassanak el s adják át a szót a néptábornak, az osztályharc piros-nyakkendő apostolainak. Május elseje ma már első sorban nem a tavasz, hanem a munkások ünnepe. Törvény nem írja elő, szokás, vallás nem parancsolja, szerte széles Magyarországon a legtöbb gyárban és műhelyben mégis szünetel a munka, mint a legszentebb ünnepen.

Az ünnepi csönd, amely május 1-én a gyárakban és műhelyekben uralkodik, méltán indíthat bennünket arra, hogy elmélkedjünk az idők múlása és változása felett. Aki tizenöt esztendő előtt azt mondta volna nekünk, hogy május elseje egy németországban hirdetett tudományos elmélet nyomán az egész világ munkásságának ünnepévé lesz, annak bizonyára a szeme közé neveltünk volna. Ime, valóra vált az egykor hihetetlen.

Valóban itt az ideje annak, hogy hozzá kezdjünk szokni a gondolathoz, hogy az új áramlat, amely az alsó rétegek karjait duzzasztja, új mozgató erőket fog belevinni társadalmi és állami életünkbe s meg fog kissé változni körülöttünk a világ. Meg fog kissé változni az élet a munkában, a hivatalokban, az iskolában, a templomban, még a családi otthonban is, mert így kívánja azt az új idők szelleme. Bármennyire nem szeretjük is, bármennyire tagadjuk is, recseg, ropog ez a rozoga társadalom s mi vidám urak és hölgyek, jámbor és törekvő burzsoák sokszor úgy érezzük, mintha a vulkán felett táncolnánk.

Nem tehetünk mást, be kell fogadnunk az új szellemet, azt a radikális, piros szellemet, mely a proletárok millióit talpra állítja, be kell fogadnunk, meg kell szoknunk, hozzá kell simulnunk — ha nem akarunk elpusztulni abba a rettentő roppanásba, amelyet a harcoló osztályok összeütközése okozna.

Lapozunk csak végig a história könyvén, hasonló nagy változásokon nem egyszer ment már keresztül a világ, anélkül, hogy az emberiség boldogtalanabb lett volna. Voltak piros májusok minden nép történetében a zsidó királyoktól egész 1848-ig. Az ilyen változásokon minden nagyobb rázkódás nélkül megy keresztül minden egészséges nemzet.

Tavaszi hónapja, május gyakran megisméltódott már a világ minden

pontján az emberiség életében. De ez a tavasz visszatér minden évszázadban s most szociáldemokráciának nevezik. Mint a természet a tél elmúltával, úgy ujul meg az emberiség őstermészetéből folyik.

Igy lássuk, ilyenek lássuk ezt az ideit májust, amikor sok százezer magyar ajkáról hangzik fel a Marseillaise. Nem romlást, pusztulást, felforgatást jelent ez, de a változást, amely megvolt minden században s melyre szüksége van az emberiség testének, mert máskülönben elpetyhüdne.

És mégis szép a május!

Refleksziók.

Még alig néhány napja csak, hogy a keresztény világ husvét ünnepét ülte. Siratta az Istenember halálát s harmadnapon dicsőíti örvendő lélekkel föltámadását. Még szomorúsággal van teli a hívő lelke pénteken, s már szombaton este vig. Meghajtja bűnös fejét Krisztus koporsójánál s mire meghorodozza szívében a gyászt, a Megváltó föltámadt. Az élet és halál fönseges tragédiája két nap alatt játszódik le; a harmadik napon a koporsóból árad ki az örök élet fényessége, a negyedik napon megbékíti a lelkünket a magasztos megoldás s derűsen fordítjuk arcunkat egymás felé, fokozódik vidámságunk, naiv ajándékot cserélünk egymással s ráérünk arra is, hogy egymást megöntözzük, locsolódunk; piros tojásokat osztogatunk.

A keresztény egyház egyik nagy ünnepe a karácsony, csupa költészet, a husvét filozófia. A Tanítás a legfenségesebb nézőpont-ról mutatja azt, amit minden emberi tudomány hasztalan vizsgál: a halálnak az élettel való magyarázatát s az életet oldja meg a halállal. Azt mondja az életre: nem az élet! Rámutat a koporsóra: nem ez a halál! A Krisztus koporsójában van az élet, — a feltámadás.

Mi is az élet a földön? Küzdünk, haladunk, gázolunk előre, előre a — sirhoz. Az ifju azt hiszi, érette van a világ. Csalódik. Vagy fordítsuk meg a dolgot: mi vagyunk az egész világért, de ismét csalódunk; mert a sirgödör a mi porlandó valóknak igazi mértéke. Még ágaskodik izmunkban az élet, még kinyul karunk az után, ami gyakran elérhetlen, de csak egy pillanat — és egyet sem piheg a kebel, lehulltak az erős karok, vége a szép játéknak, nem is élünk, csak meghalunk. És a szeretetnek, mely bölcsőbe és koporsóba fektet, a sirnál vége szakadna? Álljon ki-ki oda a piciny domb mellé, ahol élete legbúsabb története van egy kis fejára írva: az özvegy, az árva nem érzi-e szívében, hogy a szeretetben a siron tul is együtt él az elköltözöttel?

A sziv elporlad, de ami megdobogtatta,

a lelkünknek élnie kell örökké, mert örökkévaló. A tudomány tudományt halomra dönthet, de senki sem ingathatja meg a hívőt hitében: nem halunk meg, föltámadunk!

Azon szokások közül, melyek a Megváltás isteni művéhez fűződnek, a legnevezetesebb a locsolás és a piros tojások.

Mindkét szokás a régi időkbe vezet vissza s keletkezésének különféle magyarázata van. Midőn a Megváltó — mint megmondá — harmadnapon csakugyan feltámadt, ennek híre már másnap Jeruzsálemben nagyon elterjedt. A kíváncsi asszonyok, hívők és hitetlenek saját szemükkel akartak meggyőződni a hír valódiságáról s korán reggel siettek a sirhoz. De a római katonák, bár ők is bizonyára előzékenyen viseltettek a nőkel szemben — a sirhoz való tolongástól csak úgy szabadulhattak meg, hogy vízzel öntözték le a kíváncsiskodókat. Szerintem ez volna a legmegfelelőbb magyarázata a locsolásnak.

A husvét tojás jelentősége még régebb időbe vezet vissza. Az indusi legenda szerint Isten először a vizet teremtette, amely tojás alakjában folyt össze, melynek tizennégyszeres arany-ezüst burkolata volt. Miután az Isten kettéhasította a burkolatot, a hét arany burkolatból alkotta a hét menyországot (a „Korán“ szerint is hét menyország van), a hét ezüsből pedig a földnek hét rónáját teremtette.

Az ős pogány germánoknál a tojás az élet szimbóluma volt. A tojást rendszeren pirosra festették, mert Donar (Innen Donnerwetter) vagy Thór, az áldásos nap hevének istene, vörös szakállu volt.

A piros szín különben is az életnek, meg az örömnak a színe. Ez lett az ő színe is és az ő tiszteletére festették eredetileg a tojásokat pirosra.

Mint látjuk, a piros tojások az ős pogány korból, a locsolás pedig a Megváltó idejében keletkezett s vált a halhatatlanság fenéges ünnepének szokásává.

Sajnos azonban romlásnak indult korunk ezen két szép ideális szokást is aprópénzre váltotta föl. Még az én időmben is, mint virgonc gyermekek, azt kérdeztük egymástól: hány piros tojást, vagy hány csokor virágot kaptál? Nem pedig azt, hogy hány krajcárt szereztél, hány pohár pálinkát ittal?

Husvét refleksziómat csupán azért irtam, hogy ideális husvét szokásaink elfajzott hajtásait nyesegetsem. Hivatásom, a nép nevelése egyenesen megkövetelték ezt.

Megdöbbenéssel győződtem meg, hogy osztályomban, a I. b) fiuosztályban 64 tanuló közül csak öt nem ivott pálinkát.

— Tanító ur, én csak egy pohárral ittam sógoréknál!

— Én meg két pohárral ittam a dajkám-nál! — szólt büszkén a másik fiu.

Egy harmadik meg szinte merészen vágta ki, letorkolva társait:

— Én meg négy pohárral ittam.

— Hát aztán jó volt-e a pálinka, fiam? — kérdeztem tőle.

— Jó. Nagyon jó volt, tanító ur!

A fenti esetekből nem nehéz véleményt alkotni magunknak, hogy a nagyobb tanulók mennyit ihattak!

Egy IV-ik osztályos tanuló úgy berugott, hogy összerogyott az utcán s másnap az orvos varrta be összezuzott homlokát. Ha a tanköteles korban, az élet legveszedelmesebb korában, így indul, hova fog ez vezetni később?

A mi népünknek különben is az a legnagyobb baja, hogy nem osztja be rendesen életét. Nem táplálkozik egyenletes étrend szerint. Mikor bő keresete van, akkor dinomdánium, szórja a pénzt mindenre, főképpen italra. Ha pedig szűkül a kereset, vagy éppen nincs munka, akkor koplal.

A felnőtt ember csak úgy ahogy megbirkózik az éhséggel is, míg jobbra fordul a sorsa. De a gyöngye gyermekek! Az halomra dől, mint a kasza alatt a rend. A kaszáznak segítenek a szülők maguk is. A sívó-rívó poronty száját betömik cuclival és a kedveskedésnek nem szokatlan neme, ha már nagyobbacska a gyerek, adnak szájába pálinkás kenyeret, sőt — mint számos esetben látjuk itatják is vele ezen méregitalt, mert attól „jól fölmelegszik a gyomra“. Már akkor beoltják a zsenge testbe a mérget, mely aztán emészti, rágja életét.

Ez a rákbaj mindjobban terjed a nemzet testén. Hiába a szeszadó, meg a pálinka megdrágítása! Inkább enged a husból, vagy a kenyérből a nép, de a pálinkát, azt megköveteli.

Amerikában a szeszes italok élvezetére a legsúlyosabb büntetés van mérve, de orvosok címén isznak, mint a kefekötő.

Vigyázzunk, hogy hova jutunk, ha nem óvjuk magunkat idejében e divatos méreg ellen!

A szeszes italok romboló hatásáról a gyermek testi és szellemi életére majd egy másik cikkemben.

Karaszka Kálmán.

Ujdonságok.

Egykor és most.

Csengő-bongó harmóniától
Zengett a közel és a távol.
Az esti szellő fűszeres volt
S éjente tündökölt a menybolt.

A bibor est, a fésző hajnal
Tele volt dallal és kacajjal.
És nem gondolva semmi rosszat,
Néztünk a holdba órahosszat...

S ma, im az álmok szállnak, tűnnek,
Illata vész virágnak, fünek.
Ritkul, fogy, szökik, ami szökhet,
S nem álmodunk, bár alszunk többet.

Nem futkosunk tündérleányér',
A holdvilág unalmas tányér,
Ásítózunk a csillagoknak.
S a költemények egyre fogynak...

Martos Ferenc.

— Ezredévi iskolai emlékünnepe. A mindsze-
nti áll. iskolák tanulójúsága május hó
2-án ezredévi emlékünnepeket rendez, mely-

nek sorrendje a következő: 1. Reggel fél 8
órákor szentmise a róm. kath. templomban.
2. Az ünnepély megnyitása. 3. „Hymnusz“,
Kölcsy-től. Éneklük: a IV. V. és VI. oszt.
tanulók. 4. „Mi a haza“ Majtényitől. Sza-
valja: egy IV. oszt. fiu. 5. „Árpád és a hon-
foglalás.“ Elmondja egy VI. oszt. fiu. 6.
„Ébresztő“, Bajzától. Szavalja: egy VI. oszt.
leány. 7. „Három színű a nemzeti lobogó.“
Éneklük: az V. VI. oszt. tanulók. 8. Magyar-
ország térképénél. Elmondja: egy V. oszt.
leány. 9. „A honleány.“ Rudnyánszkytól.
Szavalja: egy IV. oszt. leány. 10. „Fohász a
hazáért és királyért.“ Elmondja egy V. oszt.
fiu. 11. Szózat. Vörösmártýtól. Éneklük a IV.,
V. és VI. oszt. tanulók. 12. Az ünnepély be-
zárása. — Az ünnepély kedvező idő esetén
a pusztaszeri Árpád-szobornál, kedvezőtlen
idő esetén pedig a központi ujskolában reg-
gel 9 órákor kezdődik.

— Eljegyzés Feisőbükki Büky Kálmán,
községünk előnyösen ismert derék róm. kat.
kántora április hó 26-án tartotta eljegyzését
Nagyszentmiklóson Hajnal István társulati
tisztségű kedves és szeretetreméltó leányá-
val: Hajnal Irma kisasszonnyal, aki a tanév
eleje óta, mint okleveles tanítónő, helyben
működik. Sok szerencsét és fellegtelen bold-
ogságot kívánunk az ifjú jegyeseeknek.

— Ünnepélyes beiktatás. Szép és lélek-
emelő ünnepély folyt le Husvét másnapján
a róm. kath. templomban. Barna Benedek
az új templomgondnok tette le a hitvallást és
az esküt Kádár Szilveszter plébános kezeibe,
ki megható szavakban intette őt, hogy a
templom vagyonának kezelésében hűséges
sáfárja legyen az Urnak.

— Járasköri tanítógyűlés. A Csongrád-
megyei „Tanító Egyesület“ (Alföldi Tanító-
egylet) tiszántuli járásköre folyó évi gyűlését
május hó 6-án d. e. 9 órákor Szegváron a
vasututcai állami iskolában tartja meg. A
gyűlés tárgysorozata: 1.) Hymnus., 2.) Elnöki
megnyitó. 3.) A jegyzőkönyv hitelesítése. 4.)
A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
5.) Mintatartás a harmadik fiu osztályban a
nyelvtanból a helyhatározók ismertetése s
ennek megbeszélése. Tartja: Plavétszki József
áll. el. isk. tanító. 6.) A csongrádi járáskör
átiratának tárgyalása a gazd. ism. isk. okta-
tásáról. 7.) Néhány szó a phonomimikáról.
Értekezés. Tartja: Kevicky Ferenc áll. isk.
igazgató. 8.) A pénztáros jelentése a járáskör
pénztárának állapotáról. 9.) A jövő évi költ-
ségvetés beterjesztése s annak elfogadása.
10.) A központi választmánytól érkezett ügyek
elintézése, előterjesztések s netáni indítványok.
11.) A jövő gyűlés helyének, idejének és
tárgysorozatának megállapítása. 12.) A gyűlés
berekesztése. Szózat. Mindszenti, 1905. évi
március hó 27-én. Gelsy Péter elnök, Ka-
raszka Kálmán jegyző.

Buzaszentelő. A katolikus világ buza-
szentelő ünnepét ülte kedden. A földhöz való
tartozandóság vallási kifejezése ezen ünnep.
A katolikus egyház körmenettel ünnepli
ezen napot. Minden évben szent Márk napján
megújulnak az Isten áldását kérő zsolozsmák,
hogy a földbe vetett magokat érlelje kincsekké
a nyár. Mindszenten ez évben is, a témető
kápólnájához vonult ki a körmenet, melyben
az iskolák összes növendékei is részt vettek.
A szertartást Kádár Szilveszter plébános
végezte.

— Közgyűlés. A helybeli „Katholikus
Kör“ folyó hó 24-én, Husvéthétfőn tartotta
évi rendes közgyűlését Kádár Szilveszter plé-
bános elnökele alatt, ki mélyreható, lelkes
beszédben fejtegette a „Katholikus Kör“ fel-
adatát és buzdította a kör tagjait, hogy ne
csak gyűlés alkalmával, hanem máskor is
látogassák annak helyiségeit. Majd Vitos
János jegyző olvasta föl évi jelentését, mely
hű képét adja a kör működésének. A szám-
adások jóváhagyása után pénztárosnak:
Kruzslyt István választott meg egyhangulag.
Több kisebb tárgy elintézése után az elnök
éltetésével lelkes hangulatban ért véget a
közgyűlés.

— Hun lovas sirok Szentes határában
Hogy Szentes város határa milyen gazdag
őskori és középkori leletekben, kitűnik abból
is, hogy — ha valamire való földmunka, —
töltés, vagy vasutépítés folyik a határban,
minden alkalommal régi sirokra bukkannak
a munkások. Most is, az orosháza-csongrád-
szentesi vasutépítés munkájánál a felső csorda-
járás a vasuti töltésnél foglalkozó munkások
emberkoponyákra és lócsontokra bukkantak
ásás közben. Erről a leletről jelentést tettek
Csalány Gábornak, a várm. történelmi és rég-
észeti társulat fáradhatlan múzeumőrének,
aki az emberek által ugyancsak e földmun-
kánál talált kengyelvasból megállapította, hogy
az egy népvándorláskorabeli lovas néptől,
valószínűleg a hunoktól származik. Ezt az
állítást teljesen beigazolta a munkatérben fel-
tárt tizenkilenc sír, amelyek között az illető
vitéz a lovával együtt volt eltemetve. A férfi-
csontvázak mellékleteit zabra, kengyelvas,
bronz-szíjdisz, a nőkét fülbevaló, gyöngy és
orsó képezte. Az érdekes leletek bekerültek
a társulat szentesi múzeumába.

— Szocialisták kongresszusai. Magyar-
ország mindkét szociáldemokrata pártja a
husvétünnep alkalmából kongresszusra hívta
a szervezettek megbízottait. A nemzetközi szoci-
áldemokrata párt Budapesten, az újjászerve-
zettek Nagyszalontán tartották gyűlésüket.
A budapesti tanácskozáson éles és néhol ki-
méletlen támadások hangzottak el a pártvezetőség
választási taktikája ellen, sőt akadtak
olyan felszólalások, melyek a párt egységét
nem a legkedvezőbb színtben tüntetik fel.
Általában pedig a delegátusok jó hányada a
pártvezetőség egész munkásságát lanyhának
tartotta. Csöndesebb lefolyású volt az újjászerve-
zettek kongresszusa, melynek legjelentősebb
határozata volt a földművelők országos
szövetségének megállapítása. E határozat mel-
lett jelentőség dolgában első helyen áll, hogy
kimondották a párt organumának napi lappá
való átalakítását. Állást foglaltak a magyar ve-
zényszó mellett is és sürgették a választói
jog-reformját s a progresszív adózási rendszer
behozatalát.

— Új ciklus. A „Mindszenti Önségélyző
Szövetkezet“ 1906. év január hó 1-én új
ciklust nyit 20 filléres heti betétekkel. A be-
íratási díj részvényenkint 50 fillér, könyvdíj
20 fillér. Részvények már most előjegyezhe-
tők az igazgatósági és a felügyelőbizottsági
tagoknál, névszerint: Gelsy Péter, Baksay
Illés, Pap Pál Pál, Keresztes Áron, Gyovay
András, Korom Gáspár, Bertók János, Baksay
József, Páncél Károly, Lovass Jenő, Schwáb
József és Gémes Lajos uraknál. Az aláírási
ivek folyó évi nov. 15-ig lesznek kint, ez-
ideig tehát részvényekre elő lehet jegyezni —
számozott nyugta ellenében.

— Öngyilkosság Sándorfalván. Vig And-
rás sándorfalvi legényt f. hó 25-én éjjel, egy
mulatságról való hazamentében ismeretlen
tettes hátulról orvul megtámadta és mielőtt
a megtámadott legény védekezhetett volna,
késsel összeszurkálta. A legényt segélykiáltá-
sára összefutott falubeliek eszméletlen álla-
potba szállították lakására. Az esetről azonnal
telefonjelentést tettek a szegedi büntető bírósá-
ghoz, honnan Magai Lajos vizsgálóbíró a
helyszínére utazott. A legényt, aki rövid időre
magához tért, kihallgatta. Vig András életben
maradásához kevés a remény. Az orvítamadás
valószínű oka: bosszu. A tett elkövetésével
egy Szegeden katonáskodó sándorfalvi legényt
gyanusítanak.

— Beküldetett. Vettük a következő le-
velet: Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapja
mult heti számában „Orvítamadás“ cím alatt
közöttet ujdonságra vonatkozólag szivesked-
jen a következőknek becses lapjában helyt
adni: A t. ügynök ur, aki ezen közlemény-
hez az anyagot szolgáltatva, elég vakmerő
volt f. hó 15-én este egy másik emberrel
nyitott utcán éppen abban az időben, mikor

az esteli vonattal jött az utazó közönség a községbe, mindkettőnk hozzánk tartozó családtagjait a legaljasabb módon szidni és rágalmazni. Mi — alulírottak — éppen arra vetődve ezt hallottuk s midőn a nem éppen tisztelt ügynök urat ezen becsmerlés és rágalmazó kifejezésekért felelősségre vontuk, a nélkül, hogy bántalmaztuk volna, kést rántott elő, ugyszintén vele tartozó barátja is, hogy mi célból tették ezt, arra már nem engedünk időt, hanem egy rögtön előteremtett meggyfabottal a netalán rajtuk ejtendő késelését megakadályoztuk. Egyébként hogy itt orvtámadásról szó sem lehet, alapos bizonyíték az is, hogy az ügynök ur kése, mint bűnjel, a csendőrség birtokában van. Ezeket őhajítjuk, hogy tekintetes szerkesztő ur érdekünkben becses lapjában nyilvánítsa. Mindszenti, 1905. április 28. Kiváló tisztelettel: ifj. Korom Gáspár, Korom Géza.

— **Határutrendezés.** Vásárhely város tanácsa korábban átirta Mindszenti község előljáróságához, hogy a vásárhelyi határutat a Szegfü-csárdától a Tege határdombig jelölhesse ki és annak kidomborítási, valamint fentartási költségeihez Mindszenti község is felerészben járuljon hozzá. E célból egy bizottság is járt községünkben e hó 26-án, de eredménytelenül, mert a tárgyalás folyamán Mindszenti község előljárósága nyíltan kijelentette, hogy a kérelmet semmi körülmények között sem teljesítheti, ellenben nagyon kívánatosnak tartaná, ha a már eddig is meglevő határutat is beszüntetnék, mert az senkire se üdvös és nem egyéb tolvajjárásnál.

— **Halál a mezőn.** Gémes János 45 éves mindszenti fuvaros e hó 26-án kiment a mezőre szántani. Magával vitte a kis fiát is, meg egyik szép tehenét, a Riskát. Estefelé járt már az idő, midőn Gémes János a jól végzett napi munka után meg akarta etetni tehenét, kötéllel vezette a szép jószágot, hogy majd kiköti. A nagy göröngyökben azonban Gémes megbukott és hanyat vágódott. A kis fiu és a Riska hiába várták, hogy majd föl-tápázkodik a gazda, de bizony az ott maradt fekve a rögökön. A szerencsétlen esés következtében szörnyet halt. Szólt Lipót dr. járási tisztí orvos agyrázkódást konstatait.

— **Tanúgy.** Tanító: Mondd meg nekem kis fiam, miből van varrva a téli ruhád?
Gyermek: posztóból.
T.: S miből készült a posztó?
Gy.: Gyapjuból.
T.: Hát a gyapjut honnan kapjuk?
Gy.: A gyapjut a juh adja.
T. (elégülten): No és ennélfogva tehát, már most mond meg nekem kis fiam, hogy melyik oktan állat ad neked ruházatot?
Gy.: Hát — éd's apám.

— **A papucshős.** Egy ügyvéd mesélte el a következőket: van egy kliense, egy hölgy, aki folytonos perpatvarban él az urával. Utóbbi az egész házasság alatt nagy papucshősnek mutatkozott s nem egyszer megtörtént, hogy az asszony sajátkezüleg jól elverte kedves férjét.

A folytonos veszekedések engesztelhetlen gyűlöletre vezettek s az ügyvéd azt tanácsolta kliensének, hogy váljék el urától.

Megindult a válópör s a napokban döntött is a bíróság. A házasságot ágytól- és asztaltól elválasztotta.

Néhány nappal ezelőtt az asszony megjelent az ügyvédjénél, hogy valamilyen pörös ügyében tanácsot kérjen tőle. Az ügyvéd többek közt az elválasztott férj után is tudakozódott:

— Nos, mi van azzal az emberrel? — kérdezte.

Otthon van, — szolt az asszony közömbös hangon.

— Otthon? Hiszen a bíróság elválasztotta magukat ágytól, asztaltól.

— Igen, de azóta a konyhában eszik és a diványon alszik.

— **Kis szerencsése Nagy!** A magyar királyi osztálysorsjáték keddi befejező húzásán a 600,000 koronás jutalmat és az 5000 koronás főnyereményt a 82621 számú $\frac{1}{4}$ -ben eladott sorsjeggyel ismét a hirneves Kis Károly és Társa bankháza Bpest., VII. Erzsébet-körút 19 szerencsés vevői nyerték, hol immár harmadszor nyerték meg a 600,000 koronás jutalom nyereményt.

— **Megverte a cimboráját.** Pár hónappal ezelőtt Losonci János és Erhardt Ferenc együtt mulattak egy korcsmában Mindszenti. A két cimborá italozás közben összekulönbözött valamin, aminek a vége az lett, hogy Losonci János a korcsma udvarán úgy helybenhagyta Erhardt Ferencet, hogy a karja is eltörtött. Ezért a virtusságáért, a napokban tartott bűnügyi tárgyaláson 3 havi fogházra és 30 korona pénzbüntetésre ítélte a szegedi törvényszék Losoncit.

— **A kaszárnyából.** Vallásfelekezet szerint irták össze a berukkolt póttartalékosokat.

— Micsoda vallás megvan maga? kérdi a hadnagy egy árboc nagyságu szál legénytől.

— „Paraszt“ volt az öntudatos felelet.

Midőn a jó ég megkönyörülendő a bakán, esőt vagy havat ad, hogy a mezőre ki ne rukkolhassanak, tudományos hadi dologról szoktak iskolázni.

Lerajzol a hadnagy a táblára mindentéle ákom-bákomot, hegyet, erdőt, utat, tornyot s a közepébe — nem a torony közepébe — egy egy kutat s faggat erősen egy bakát, hogy mi az? a kutra mutatva.

Neki veselkedik ez, de nem akar menni sehogy.

— Kutja teremtette — fakadt ki végre a türelmét vesztett hadfi — hát nem meglát kend, hodj kut?

— „Kut ám kérem alásan, de nincs rajta veder“ — felelt nagy filozófiával a legény.

Csarnok.

A poéta és a kenyér.

Írta: Szecső Vilmos.

Mikor Gálfi még az egyetemre járt, csinos verseket írogatott a hetilapokba és arról ábrándozott, hogy egész életét a muzsának fogja szentelni és nagy poéta lesz belőle.

Alig hogy bevégezte azonban tanulmányait, beállt egy hivatalba, mely reggeltől estig oda-láncolta az íróasztalhoz. Az ábrándokból tehát semmimem lett és Gálfi is mint jó valamennyiünk, megalkudott az étellel, e nagy kalmárral. Az élet azt mondta: adok jó, biztos kenyeret, te azonban add ide az ábrándjaidat. Ha Gálfi egyedül áll a világon, úgy bizo-

nyára nem fogadja el ezt az ajánlatot. Inkább koplal, de az ábrándjaihoz nem lesz hűtelen. Mert a választás csak ez: vagy lemondani a költő ábrándról, vagy koplalni. (Hiszen tetszik tudni: e kis történet színhelye Magyarország.) — Tehát Gálfi inkább koplalt volna, de volt egy ősz anyja, aki benne látta gyámolát s ez nem ülhet csikorgó télen fűtetlen szobában.

Igy láncolta oda magát Gálfi az íróasztalhoz.

II.

Gálfi szeretett volna írni a tengerről, de a mikor sohase látta a tengert! Haj, Gálfi ugy szeretett volna belemerülni a hullámzó életbe, szomjas szemmel vizsgálni szövevényeit, csodás történeteket írni róla, — de amikor sohase láthatta az életet.

Gálfi nem látta a tengert, nem látta az életet, nem a tavaszt, nem a nyarat, nem a szerelmet, Gálfi semmit és senkit se látott, csak a hivatalt reggel nyolctól esti nyolcig.

A természet a legnagyobb opportunistá, a természet az alkalmazkodás törvénye. A szárazon élő egykori vízi madárnak elcsenevésszedik az uszó hártájaja, a büroban élő poétának elkopnak a szárnyai.

Gálfi is érezte, hogy hamvad lelkének a tüze és fantáziája alszik, mert nincs ami lángját élessze.

Csak görnyedt, görnyedt az íróasztala fölött és a folytonos munkával akarta eltompítani a szívét, mely oly korán ismerte meg a lemondás keservét.

III.

De ha megkopott szárnyakkal is — a költő csak költő marad. Gálfi nem látott ugyan más életet, csak a hivatalát, de ezt aztán meglátta. Lelkébe a tükör élességével rajzolódtak az alakok, melyek egész nap körülötte mozogtak. Minden elejtett megjegyzés, minden mozdulat lelkébe szívódott és lassan szerves, művészi képpé alakult benne.

Eleinte unta és utálta mindazt, amit látott, később észrevette, hogy ime ez is érdekes.

Lefelé góg, fölfelé meghiunyszködés, nagyképűség és üreslelkűség, más érdemének lenézése és mérhetlen öndicséret, kicsinyes intrikák, nagyhangzású szólamok, elkeseredett harc egy jobb pozícióért — és mindez a kenyérért, a kenyérért. És a szellem, a levegő, mely a szobákban dohosodik. Nem csoda, hogy oly soványak, oly szürkék, akik be-lélezkik...

A paragrafus, a betű száraz és rideg szel-leme uralkodik itt, a penészes, maradi és szük-körü fölfogások gyilkos kísértete, mely megöli az idetévedt lelkek rugalmasságát és ifjuságát.

Gálfi is ilyen idetévedt lélek volt. Művészi szemében testet öltött a kísértet, látta penészes száját, amint feléje fujja hervasztó leheletét.

... Megrázkódott, zsibbadt szárnyaiba élet költözött... és megírta a saját drámáját: a poéta a büroban. Benne volt a darabban a büro penészes levegője és benne volt ő maga, amint szines lelke lassan-lassan hozzákopik a szürke környezetéhez. A darab új volt, merész, olyan volt, mint a friss tavaszi szél, mely élesen csap be a soká elzárt, dohos levegőjü szoba hirtelen kitért ablakán.

IV.

A szini direktor azt mondta:

— A darabjának vannak kezdetlegességei, de egészében új és érdekes. Ha kívánja, előadhatom. De ez meggondolandó dolog.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és a legjobb kivitelben kaphatók

11-15

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL Budapest V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: MÁRKUS JÓZSEF, Orosháza.

Mert a darab sikert is arathat, de valószínűbb, hogy megbukik. Mert a publikumnak nem ez kell. Azonban mindenképpen bizonyos, hogy ha a darab nyilvánosságra jut, ön állását vesztí, ön gondolkozik, ön kritizál, — ah, odafönn az nem tetszik! De mondok valamit. Irjon valami mást. Nézze, még annyi más dolog van a világon...

Gálfi hazafelé bandukolt. Fáradt, csügedt agyát mint kalapácsütések érték a gondolatok: a szinigazgatónak igaza van... a darab megbukhatik... és ő minden bizonynyal kenyerét vesztené...

Ej, hát veszítse! És dacosan szegte föl fejét. Valamit meglátni és amit meglátott megírni: ez legszentebb joga a költőnek. Hát még ezt is föláldozza?

Hazaért. Öreg anyja mosolylyal fogadta. A szobában kellemes meleg volt, az asztal tisztára megterítve. Az öreg asszony éppen a kenyeret szelte föl, a kenyér fehér volt és friss.

Gálfi becsapta a darabja kéziratát a szekrény fiókjába, leült az asztalhoz, beleharapott a fehér kenyérbe és e pillanatban megfedkezett a mérhetlen nyomorúságáról.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth Antal könyvnyomtató műintézetéből, 1905.

Üzlet-áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **CZIPÉSZ-ÜZLETEMET** özv. **Marton Mihályné** házából a **Bartha Julián-féle** házba helyeztem át. Beeses pártfogást kér **KOROM LAJOS**, oipész.

A reklám!

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

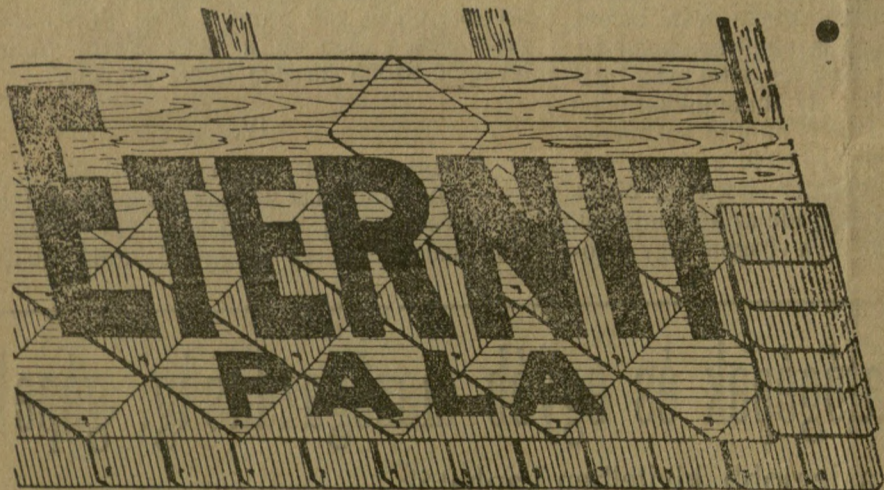
Általános Tudósító

hirdetési osztályánál
laptulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI. ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely: Löwy Albert cégnél Békés-Csabán.

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, Kelemen-utca 7-ik szám.

a Lengyel-palota átellenében.

— Ajánl —

mindenféle divatos ékszert, menyasszonyi nászajándéknak alkalmas dísz tárgyakat, továbbá valódi svájci és hazai gyártmányu zsebórákat. — Nagy választék fali-, inga-, irodai és ébresztő-órákban, valamint ékszerekben. — Régi aranyat veszek vagy becserelek a legmagasabb árban új, divatos tárgyakért. — Vidéki megrendelések különös gonddal és figyelemmel gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. Nem tetsző tárgyak a legnagyobb készséggel — — — — — kicseréltetnek. — — — — —

Szőlőlugas

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felelvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekb disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kúszó természetű, mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz. Ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok biven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delavare” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep
-- Nagy-Kágya, Biharmegye. --

KISS

szerencséje

NAGY!

Ki eddig még soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket KISS bankházában.

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat
600.000 kor. 1,800,000

és egy nagy nyereményt
400.000 koronát 400.000

Összesen 2,200.000

4 sorsjegyre **2,200.000**

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettetnek!

Kisérrelje meg szerencsáját KISS bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának huzása folyó évi május hó

25 és 26-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad 1 K 50 f
Egy negyed 3 K — f
Egy fél . . . 6 K — f
Egy egész . 12 K — f

Kiss Károly és Társa

a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító-helye

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók

Büchler Gábornál, Mindszenten.